Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0119

Euroopa Investeerimispanga Grupi finantstegevuse kontrolli käsitlev 2024. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 28. aprilli 2026. aasta resolutsioon Euroopa Investeerimispanga Grupi finantstegevuse kontrolli käsitleva 2024. aasta aruande kohta (2025/2237(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Investeerimispanga Grupi (edaspidi „EIP Grupp“) 30. jaanuaril 2025 avaldatud 2024. aasta tegevusaruannet „Priorities for prosperity“ (Heaoluprioriteedid),

– võttes arvesse EIP 5. märtsi 2025. aasta investeerimisaruannet 2024/2025 „Innovation, integration and simplification in Europe“ (Innovatsioon, integratsioon ja lihtsustamine Euroopas) ning EIP 7. veebruari 2024. aasta investeerimisaruannet 2023/2024 „Transforming for competitiveness“ (Muutused konkurentsivõime suurendamiseks),

– võttes arvesse 1. juulil 2024 avaldatud EIP Grupi aruannet EIP Grupi läbipaistvuspoliitika rakendamise kohta 2023. aastal ning 17. novembril 2021 heaks kiidetud ja 16. juulil 2025 muudetud EIP läbipaistvuspoliitikat,

– võttes arvesse 21. juunil 2024 avaldatud EIP Grupi 2024.–2027. aasta strateegilist tegevuskava,

– võttes arvesse 13. juunil 2024 avaldatud EIP Globali mõjuaruannet 2023/2024,

– võttes arvesse nõukogu 11. märtsi 2025. aasta otsust (EL) 2025/504, millega muudetakse protokolli nr 5 Euroopa Investeerimispanga põhikirja kohta[1],

[1] ELT L, 2025/504, 14.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– võttes arvesse EIP Grupi julgeoleku- ja kaitsetööstuse tegevuskava, mida tutvustati nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) 12. aprilli 2024 istungil Luxembourgis,

– võttes arvesse 9. veebruaril 2024 avaldatud EIP Grupi 2024.–2026. aasta tegevuskava ja 30. jaanuaril 2025 avaldatud EIP Grupi 2025.–2027. aasta tegevuskava,

– võttes arvesse EIP Grupi 15. juuli 2024. aasta aruannet „EIB Group activities in EU cohesion regions“ (EIP Grupi tegevus ELi ühtekuuluvuspiirkondades),

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 6. märtsi 2025. aasta seisukohale järgnenud EIP juhatuse 21. märtsi 2025. aasta otsust, millega piiratakse kõrvalejäetavaid tegevusi,

– võttes arvesse komisjoni 19. märtsi 2025. aasta teatist „Hoiuste ja investeeringute liit. ELi kodanike jõukuse ja majandusliku konkurentsivõime kasvatamise strateegia“ (COM(2025)0124),

– võttes arvesse EIP Grupi 10. juuni 2025. aasta aruannet „Complaints Mechanism – 2024 annual report“ (Kaebuste lahendamise mehhanism – 2024. aasta aruanne),

– võttes arvesse 12. septembril 2025 avaldatud EIP auditikomisjoni aastaaruandeid 2024. aasta kohta,

– võttes arvesse EIP Grupi 26. juuni 2024. aasta aruannet „EIB Group support for EU businesses: Evidence of impact in addressing market failures“ (EIP Grupi toetus ELi ettevõtjatele: tõendid turutõrgete kõrvaldamise mõju kohta),

– võttes arvesse komisjoni ja komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 5. märtsi 2024. aasta ühisteatist „Uus Euroopa kaitsetööstuse strateegia: ELi valmisoleku saavutamine reageerimisvõimelise ja kerkse Euroopa kaitsetööstuse abil“ (JOIN(2024)0010),

– võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja (edaspidi „kontrollikoda“) 21. oktoobri 2024. aasta eriaruannet 22/2024 „Topeltrahastamine ELi eelarvest“,

– võttes arvesse kontrollikoja 19. märtsi 2025. aasta eriaruannet 07/2025 „Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond“,

– võttes arvesse EIP Grupi 8. augusti 2025. aasta aruannet „December 2024. European Investment Bank Group Risk Management Disclosure Report“ (EIP Grupi riskijuhtimise avalikustamisaruanne – detsember 2024),

– võttes arvesse 4. augustil 2025 avaldatud EIP Grupi 2024. aasta pettuste uurimisega seotud tegevusaruannet,

– võttes arvesse komisjoni ja komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 19. märtsi 2025. aasta ühisteatist „Joint White Paper for European Defence Readiness 2030“ (Ühine valge raamat „Euroopa kaitsevalmidus 2030“) (JOIN(2025)0120),

– võttes arvesse EIP Grupi 2025. aasta juulis avaldatud aruannet „EIB Group’s contribution to the European Union’s 2021–2027 Multiannual Financial Framework (MFF): A synthesis of evaluative evidence“ (EIP Grupi panus Euroopa Liidu 2021.–2027. aasta mitmeaastasesse finantsraamistikku: hindamistõendite kokkuvõte),

– võttes arvesse komisjoni 2024. aasta uuringut „Access to equity financing for European defence SMEs“ (Euroopa kaitsesektori VKEde juurdepääs omakapitali kaudu rahastamisele)[2],

– võttes arvesse kontrollikoja 12. jaanuari 2026. aasta arvamust 01/2026,

– võttes arvesse Euroopa Liidu kõrgeimate kontrolliasutuste kontaktkomitee 30. septembri 2025. aasta avaldust CC 1/2025 Euroopa Investeerimispanga avaliku välisauditi kohta,

– võttes arvesse Enrico Letta 17. aprilli 2024. aasta aruannet „Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the single market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens“ (Palju enamat kui turg. Kiirus, turvalisus, solidaarsus: ühtse turu võimestamine kõigile ELi kodanikele kestliku tuleviku ja jõukuse tagamiseks) (edaspidi „Letta aruanne“),

– võttes arvesse Christian Noyeri juhitud eksperdikomisjoni 25. aprilli 2024. aasta aruannet „Developing European capital markets to finance the future“ (Euroopa kapitaliturgude arendamine tuleviku rahastamiseks),

– võttes arvesse Mario Draghi 9. septembri 2024. aasta aruannet „The future of European competitiveness“ (Euroopa konkurentsivõime tulevik) (edaspidi „Draghi aruanne“),

– võttes arvesse komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni 4. märtsi 2025. aasta pressiavaldust kaitsepaketi kohta,

---

[2] Euroopa Komisjon: kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraat, „Access to equity financing for European defence SMEs“, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738.

– võttes arvesse oma 12. märtsi 2025. aasta resolutsiooni, mis käsitleb valget raamatut Euroopa kaitse tuleviku kohta[3],

– võttes arvesse 17. juulil 2025 avaldatud EIP Grupi välja jäetava tegevuse loendit,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A10-0086/2026),

A. arvestades, et EIP Gruppi kuuluvad täielikult ELi liikmesriikide omandis olev maailma suurim mitmepoolne finantseerimisasutus EIP ja Euroopa Investeerimisfond (EIF); arvestades, et avaliku sektori panga ülesanne peaks seisnema selgete turutõrgete ja investeerimislünkade kõrvaldamises seal, kus erasektori rahastus puudub;

B. võttes arvesse, et EIP Grupp peaks aluslepingute kohaselt aitama liidu huvides kaasa siseturu tasakaalustatud ja stabiilsele arengule; arvestades, et EIP Grupi investeeringud peaksid keskenduma tõendatava täiendavuse ning kulutõhusatele projektidele, mille eesmärk on arendada siseturgu, või ühishuviprojektidele, mida ei saa täielikult rahastada liikmesriigis kättesaadavate vahenditega;

C. arvestades, et EIP rahastamine peaks täiendama, mitte asendama liikmesriikide eelarveid ja erasektori rahastamist ning järgima subsidiaarsuse põhimõtet, eelkõige peamiselt liikmesriikide pädevusse kuuluvates poliitikavaldkondades; arvestades, et EIP rahastamine peab andma selget ELi lisaväärtust ja mõõdetavaid tulemusi tõelise täiendavuse osas;

D. arvestades, et EIP Grupp aitab edendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ELis ning toetab liidu arengukoostöö poliitikat väljaspool ELi ellu viidavate meetmete kaudu;

E. arvestades, et Letta ja Draghi aruannetes ELi tuleviku kohta nõutakse ELi konkurentsivõime tugevdamist, rõhutatakse turuintegratsiooni olulist rolli ning toonitatakse vajadust kiirendada nii avaliku kui ka erasektori investeeringuid, et ehitada üles tugevam Euroopa; arvestades, et EIP Grupil on eelkõige EIFi kaudu keskne roll väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) toetamisel, millega edendatakse nende juurdepääsu finantsturgudele; arvestades, et EIP rolli eluasemete valdkonnas tuleks hinnata täiendavuse kriteeriumide alusel ja see peaks täiendama riiklikke püüdlusi, mitte neid asendama;

---

[3] ELT C, C/2025/3151, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

F. arvestades, et EIP AAA-reiting on Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide jaoks strateegiline vara;

G. arvestades, et käesolevas raportis keskendutakse EIP tegevuse kontrollimõõtmele ning hinnatakse kulutõhusust, aruandekohustust ja ELi vahendite usaldusväärset haldamist; arvestades, et EIP volituste jätkuvast laiendamisest ja EIP tegevust toetavate ELi eelarvetagatiste suurendamisest tingituna on väliskontrolli vastav suurendamine õiguspärane ja vajalik;

H. arvestades, et demokraatlik vastutus peab olema kooskõlas EIP muutuva rolliga; arvestades, et EIP finantstegevuse üle tehtava Euroopa Parlamendi kontrolli põhjalikkus ja kvaliteet peaksid olema vastavuses EIP ja komisjoni vahelise koostöö intensiivsusega, mis on muutunud märkimisväärseks; arvestades, et EIP avarduva rolliga peaks kaasnema suurem demokraatlik vastutus ja läbipaistvus, arvestades, et ulatuslikum parlamentaarne kontroll suurendaks EIP demokraatlikku vastutust, mis eeldab läbipaistvat aruandlust, juurdepääsu auditile ja struktureeritud järelmeetmeid Euroopa Parlamendi soovitustele;

I. arvestades, et rikkumisest teatajate mõjus kaitse ja uuriv ajakirjandus aitavad kaasa pettuste ennetamisele ja usaldusväärse finantsjuhtimise poole püüdlemisele, kuna suurendavad läbipaistvust ja avalikku kontrolli;

J. arvestades, et EIP kuulub liikmesriikidele ja selle 248,8 miljardi euro suurune märgitud kapital kujutab endast maksumaksja kohustust; arvestades, et EIP laenud ei kajastu riikide võlastatistikas; arvestades, et sellise bilansivälise laadi tõttu on ranged tõhususstandardid ja välisaudit väga olulised; arvestades, et EIP volituste laiendamisega peab kaasnema välisauditi korra tugevdamine;

K. arvestades, et EIP Grupil on sisemised aruandlusmehhanismid, mis ei asenda siiski kontrollikoja sõltumatut välist demokraatlikku kontrolli ja järelevalvet;

L. arvestades, et kehtiva aluslepingu raamistiku ja EIP põhikirja kohaselt põhineb EIP ja Euroopa Parlamendi koostöö iga-aastase kontrolliaruande kontekstis suures osas mitteametlikel kokkulepetel ja väljakujunenud tavadel, mitte siduvatel institutsioonilistel kohustustel;

M. arvestades, et EIP ärimudel eeldab kõige rangemaid usaldusväärsuse, vastutuse ja läbipaistvuse standardeid, ka tuleb võtta ja pidevalt ajakohastada asjakohaseid meetmeid, et hoida ära igasugune pettuse, rahapesu, terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse rahastamine ning maksustamise vältimine;

N. arvestades, et EIP-l on keskne roll liidu väliseesmärkide edendamisel laenutegevuse kaudu kolmandates riikides, sealhulgas 2022. aastal käivitatud EIP Globali kaudu, mis tuleb viia kooskõlla ELi poliitika ja prioriteetidega kogu maailmas; arvestades, et tulemuslik koostöö partnerriikidega rände haldamisel, sealhulgas selliste rändajate tagasivõtmine ja tagasisaatmine, kellel ei ole seaduslikku õigust liidus viibida, on ELi välislaenude raamistiku kontekstis asjakohane kaalutlus;

O. arvestades, et EIP Grupi kõigi tasandite töötajaskond, sealhulgas kõrgem juhtkond ja juhatus, peaks olema sooliselt ja geograafiliselt hästi tasakaalustatud, järgides samal ajal täielikult tulemuspõhiseid valikupõhimõtteid; arvestades, et töötajate heaolu ning läbipaistev ja õiglane inimressursside raamistik on institutsioonilise kerksuse ja usaldusväärsuse jaoks olulised;

Finantstehingud ja tulemused

1. võtab teadmiseks EIP Grupi stabiilsed finantstulemused 2024. aastal ja grupi konsolideeritud tulemused 2024. aastal (3,38 miljardit eurot); rõhutab, et EIP AAA-reitingu säilitamine peab jääma EIP juhtimise peamiseks eesmärgiks; rõhutab, et EIP AAA-reiting on strateegiline vara, mis võimaldab EIP-l tagada soodsad rahastamistingimused; rõhutab, et edu tuleb jätkuvalt ja üha enam mõõta tõendatavate majanduslike ja poliitiliste tulemuste, mitte ainult allkirjastatud mahtude alusel; rõhutab ühtlasi, et finantstulemusi tuleks mõõta ka poliitika täiendavuse, kulutõhususe ja mõõdetavate tulemuste alusel; tuletab meelde, et lihtsustatud menetlused tuleks korrapäraselt esitada sõltumatuks läbivaatamiseks;

2. märgib murega, et üle 90 päeva hilinenud maksete osakaal kolmekordistus, ulatudes 2024. aasta lõpus 281,3 miljoni euroni ja moodustades 0,06 % kogu laenuportfellist (võrreldes 82,4 miljoni euroga ehk 0,02 %-ga 2023. aasta lõpus), ning kuigi tunnistades, et need näitajad on pangandusstandardite kohaselt endiselt väga väikesed, kutsub EIPd üles selgitama sellise olukorra põhjuseid ja andma võetud parandusmeetmetest aru; rõhutab, et viivisnõuete suurenemist tuleb hoolikalt seirata, et kaitsta EIP finantsstabiilsust ja krediidikvaliteeti; rõhutab, et viivisnõuete ja tähtajaks tegemata maksete suurenemine ületab märkimisväärselt kogu laenuportfelli 2 %-list kasvu;

Programm „InvestEU“, mitmeaastase finantsraamistiku lihtsustamine ning taaste- ja vastupidavusrahastu

3. märgib, et 2024. aastal kiitis EIP programmi „InvestEU“ raames heaks 38 tehingut, kasutades 1,7 miljardi euro suurust ELi tagatist; rõhutab, et aruandlus peab täiendama sisendipõhiseid parameetreid mõjupõhiste näitajatega, mis näitavad tegelikke majandustulemusi,

ning peab sisaldama täiendavuse hindamist ja võimaliku väljatõrjumise järelanalüüsi, sealhulgas finantsvahendajate kaudu rakendatavate tehingute puhul; nõuab tulemuspõhist eelarvestamist, mille puhul hinnatakse kapitalieraldisi ja strateegilisi prioriteete lisaks eelnevalt kindlaks määratud protsentuaalsete eesmärkide täitmisele ka tõendatud tõhususe, investeeringutasuvuse ja tegeliku kulutõhususe alusel;

4. rõhutab, et programmi „InvestEU“ tuleks hinnata sekkumiste kvaliteedi ja mõõdetava mõju, mitte ainult kasutatud rahaliste vahendite mahu alusel; tuletab meelde, et praegu puuduvad kontrollitavad mõõtmisraamistikud programmist „InvestEU“ rahastatavate projektide tulemuste hindamiseks;

5. märgib, et ELi killustatud ja keeruline rahastamismaastik põhjustab ebatõhusust; rõhutab, et bürokraatia vähendamine on konkurentsivõime taastamiseks hädavajalik ning lihtsustamine peaks vähendama halduskoormust, nõrgendamata kontrolljälgi, läbipaistvust ja pettusevastaseid kontrolle; võtab teadmiseks EIP turulejõudmise aja hindamise lihtsustamise püüdlused; kutsub EIPd üles avaldama iga-aastased peamised tulemusnäitajad heakskiitmiste kohta ja näitama taotlejate, eelkõige VKEde ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate halduskoormuse mõõdetavat vähenemist;

6. väljendab heameelt EIP täiendavuse ja mõju mõõtmise raamistiku käimasoleva hindamise üle ning märgib, et tulemusi on oodata 2026. aasta esimesel poolel; kutsub EIPd ja komisjoni üles kehtestama ELi toetatavate tehingute jaoks ühise tagantjärele täiendavuse metoodika ning andma korrapäraselt aru selle mõjust portfelli ja sektori tasandil;

Energiajulgeolek

7. kutsub EIPd üles hindama kõiki vähese CO_2 heitega projekte, sealhulgas tuumaenergiaprojekte, objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, mille hulka kuuluvad olelusringi CO_2-mahukus, võrgu stabiilsus ja kulutõhusus, kohaldades tehnoloogianeutraalsust, keskendudes samal ajal strateegilistele piiriülestele projektidele, et suurendada ELi lisaväärtust; märgib, et EIP investeeris 2024. aastal energiasüsteemi ümberkujundamisse ja energiajulgeolekusse üle 27 miljardi euro, sealhulgas taastuvatesse energiaallikatesse, võrkudesse ja salvestamisse; kutsub EIPd üles seadma esikohale energiatõhususe ja kulutõhususe, austades samal ajal täielikult liikmesriikide suveräänset õigust määrata kindlaks oma energiaallikate jaotus;

8. väljendab muret EIP laenuvõtjatele kehtestatud ebaproportsionaalsete keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisalaste (ESG) aruandlusnõuete pärast; hoiatab, et ülemäärased

avalikustamiskohustused pärsivad majanduslikult elujõulisi projekte ja seavad Euroopa ettevõtjad ebasoodsasse konkurentsiolukorda; kutsub EIPd üles vaatama proportsionaalsuse tagamiseks läbi oma keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisalased aruandlusnõuded;

Kaitse- ja julgeolekupoliitika

9. rõhutab, kui oluline on EIP Grupi panus Euroopa rahusse, kaitsesse ja julgeolekusse, nagu on sätestatud valges raamatus „Euroopa kaitsevalmidus 2030“, toetades algatusi, millega edendatakse liidu strateegilist autonoomiat ja kerksust, tugevdatakse ELi kaitsetööstust, parandatakse küberturvalisuse taristut ja edendatakse innovatsiooni elutähtsa kaitsetehnoloogia valdkonnas, pakkudes rahastamist ja võimendades erainvesteeringuid;

10. võtab teadmiseks EIP juhatuse 21. märtsi 2025. aasta otsuse laiendada EIP Grupi julgeoleku- ja kaitseinvesteeringute rahastamiskõlblikkuse kriteeriume, piirates kõrvalejäetavaid tegevusi kooskõlas ettepanekutega, mille ELi juhid kiitsid heaks Euroopa Ülemkogu 6. märtsi 2025. aasta kohtumisel;

11. väljendab heameelt EIP jätkuva ja suurema rolli üle Euroopa julgeoleku tugevdamisel sihipäraste investeeringute kaudu nii kaitse- kui ka tsiviiltaristusse kooskõlas ELi laiemate eesmärkidega edendada innovatsiooni ja suurendada liidu julgeolekut; rõhutab, et EIP peaks jätkama investeeringute tegemist ohutusse ja turvalisse Euroopasse, toetades Euroopa kaitsesektori tehnoloogilist ja tööstuslikku baasi ning selliste toodete, teenuste ja tehnoloogiate pakkumist, mis tugevdavad Euroopa kaitsevõimet, teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni; nõuab rahastamiskõlblike investeeringute ulatuse edasist kohandamist, et saavutada ambitsioonikas eesmärk aidata kaasa Euroopa kaitsele ja julgeolekule;

12. võtab teadmiseks EIP julgeoleku- ja kaitsevaldkonna rahastamise järsu kasvu 0,5 miljardilt eurolt 2023. aastal 1,04 miljardile eurole 2024. aastal ning edasise kasvu 2025. aastal; juhib tähelepanu, et EIP praegune 8 miljardi euro suurune Euroopa strateegiline julgeolekualgatus integreeritakse alalisse valdkondadevahelisse avaliku poliitika eesmärki, täiendades olemasolevaid avaliku poliitika eesmärke, kaotades julgeoleku rahastamise eelnevalt kindlaks määratud ülemmäärad ning võimaldades suuremat ja paindlikku toetust kooskõlas nõukogu prioriteetidega; nõuab, et Euroopa Parlamendile esitataks sihtotstarbeline iga-aastane aruande lisa julgeoleku- ja kaitseoperatsioonide, sealhulgas täiendavuse, rakendamise kiiruse, hangete kaitsemeetmete, usaldusväärsuse kontrolli ja riskijagamise korra kohta;

13. kutsub EIPd üles veelgi tugevdama koostoimet ELi eelarvest rahastatavate kaitseinvesteeringutega ja viima need investeeringud

paremini kooskõlla kogu ELi hõlmavate algatustega; toonitab, et EIP peab tagama selle, et panga investeeringud täiendaksid laiemaid ELi kaitsepoliitika eesmärke ja aitaksid saavutada Euroopa kaitsevõime mastaabisäästu;

14. märgib, et EIP toetust julgeoleku- ja kaitseoperatsioonidele on märkimisväärselt suurendatud; rõhutab, et EIP toetuse võimaliku laiendamise suhtes julgeoleku- ja kaitse valdkonnas tuleb kohaldada rangeid läbipaistvuse, aruandekohustuse ja inimõiguste kaitsmise meetmeid, selgeid kõrvalejätmise kriteeriume, lõppkasutuse seiret ja korrapärast aruandlust Euroopa Parlamendile;

15. kutsub EIPd üles tegema kindlaks tõkked, mis takistavad investeerimist kaitsesse ja piirikaitsesse, mis tugevdaksid liidu kerksust ja julgeolekut, tagades samal ajal kooskõla ELi õiguse ja demokraatliku järelevalvega; rõhutab, et takistuste kõrvaldamine on oluline käegakatsutavate julgeolekualaste tulemuste saavutamiseks; tuletab meelde, et EIP rahaliste vahendite eraldamisel programmi „InvestEU“ ja muude kaitse-eesmärgiga rahastamisvahendite ning elutähtsasse tehnoloogiasse tehtavate investeeringute kaudu tuleb täielikult austada liikmesriikide riiklikke julgeolekuhuve; rõhutab, et pädevad auditeerimisasutused ja ELi institutsioonide organid peaksid tegema põhjalikke ja pidevaid auditikontrolle kolmandates üksustes ja kolmandates riikides, kes saavad ELi rahalisi vahendeid ning teevad investeeringuid ja viivad ellu projekte kaitsevaldkonnas, et tagada ELi rahaliste vahendite läbipaistev kasutamine; rõhutab, et selliste investeeringute ja projektide tulemused ei tohi kahjustada liikmesriikide riiklikke julgeolekuhuve; kutsub EIPd üles keskenduma rohkem piirkondliku julgeoleku ja kerksuse suurendamisele; rõhutab olulist rolli, mida EIP võib etendada sellise taristu loomisel, mis toetab piirkondlikku julgeolekut ja edendab tihedamat koostööd liikmesriikide vahel energia- ja kaitseküsimustes;

16. tunneb heameelt NATO innovatsioonifondiga sisse seatud tiheda ja struktureeritud koostöö üle, et tagada koostoime ja vältida pingutuste dubleerimist, eelkõige skaleerides tehnoloogiat, kui erakapital ei ole piisav;

Investeeringud liikmesriikide pädevusse kuuluvates valdkondades

17. tuletab meelde, et eluasemeprobleeme saaks tulemuslikumalt lahendada kohalikul või riiklikul tasandil; võtab teadmiseks EIP Grupi püüdlused ELi lisaväärtuse tagamiseks eluasemeprobleemide lahendamisel kohalikul ja riiklikul tasandil, toetades skaleeritavaid lahendusi, mis täiendavad riiklikke püüdlusi ja annavad mõõdetavaid tulemusi; tunnistab, et investeeringud eluasemetaristusse vähem arenenud piirkondades on täielikult kooskõlas EIP volitustega ja EIP aluslepingus sätestatud eesmärgiga edendada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, keskendudes vähem arenenud piirkondadele;

18. võtab teadmiseks EIP Grupi taskukohaste ja kestlike eluasemete tegevuskava ning võetud kohustuse sellesse sektorisse investeerida; tunnustab EIP Grupi võetud kohustust suurendada investeeringuid sotsiaaltaristusse, sealhulgas sotsiaaleluruumidesse ja taskukohastesse eluasemetesse, nagu on sätestatud tema 2024.–2027. aasta strateegilistes prioriteetides ja 2026.–2028. aasta tegevuskavas; võtab teadmiseks EIP sihtotstarbelise toetuse potentsiaali olemasoleva elamutaristu renoveerimisel, et parandada energiatõhusust, juhul kui sellised toimingud näitavad täiendavust ja kulutõhusust;

19. tuletab meelde vajadust tagada täiendavus ja vastastikune täiendavus muude avaliku sektori vahendite ja kommertslaenuandjatega, saavutades samal ajal tulemusi Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel, sealhulgas hariduse valdkonnas, ning rõhutab, et EIP kaasamine peaks piirduma projektidega, millel on tõendatav kulutõhusus, nagu piiriülene teadustaristu või oskuste programmid, mis käsitlevad kogu ELi hõlmavaid tööturu puudujääke; rõhutab, et EIP rahastamine ei tohi asendada riikide hariduseelarveid;

VKEde, keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate, idu- ja kasvufirmade ning muude ettevõtjate toetamine

20. rõhutab, et EIP peab tegelema tõeliste turutõrgetega ning rahastama projekte, mida erasektor üksi ei rahastaks või rahastaks ainult vähem soodsatel tingimustel; rõhutab, et EIP investeeringud ei tohi asendada erakapitali ega asendada korduvaid riiklikke eelarvekulusid; rõhutab, et konkurentsivõimelise turukeskkonna kaitsmine on väga oluline;

21. rõhutab ka suurte ELi äriühingute otsustavat rolli ELi majandusstruktuuris, eriti nende äriühingute rolli, kes tegutsevad sellistes olulistes sektorites nagu energeetika, kaitse ja taristu; nõuab tasakaalustatud lähenemisviisi, millega tagatakse, et EIP jätkab suurte ELi äriühingute toetamist investeerimiskapitali tagamisel suurprojektide ning teadus- ja arendusalgatuste jaoks, suurendades seeläbi ELi ülemaailmset konkurentsivõimet ja majanduslikku suveräänsust;

22. julgustab EIPd jätkama VKEde, idu- ja kasvufirmade toetamist rahastamisele juurdepääsu parandamisel, suurendades sellega ELi pikaajalist konkurentsivõimet, sest need ettevõtjad kogevad sageli takistusi traditsioonilistelt finantsasutustelt rahastuse saamisel, ning pakkuma neile sihtotstarbelist rahastamist, et tagada neile kasvuks ja arenguks piisavad vahendid; väljendab heameelt partnerinstitutsioonide arvu pideva suurenemise üle ja nõuab, et see jõuaks laia geograafilise ja valdkondliku katvuseni; kutsub EIPd üles suurendama selliste rahaliste vahendite osakaalu, mis on suunatud konkurentsivõimet suurendavatele investeeringutele, eelkõige

strateegilistes sektorites, nagu kõrgtehnoloogiline tootmine, digitehnoloogia ja energiaalane vastupanuvõime;

23. võtab teadmiseks kontrollikoja eriaruande 07/2025 järeldused, milles kinnitatakse Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) toetuse asjakohasust, aga ka seda, et selle täiendavust ei ole piisavalt tõendatud ja et komisjon ei kontrollinud EFSIga seoses väljatõrjumisefekti; rõhutab, et sama mure võib tekkida ka seoses EIP tegevusega programmi „InvestEU“ raames; juhib tähelepanu erainvesteeringute väljatõrjumise ohule, nagu riskipreemiate kunstlik survestamine, eelkõige sellistel turgudel nagu taastuvenergia, mis õõnestab tõhusaid investeeringuid suunavaid hinnasignaale ja mida võib pidada rohepesu vormiks; nõuab järelhinnanguid väljatõrjumise kohta;

24. märgib, et EIP laenudega kaasneb mõnikord suurem halduskoormus kui kommertslaenudega; hoiatab, et ülemäärased aruandlusnõuded teevad EIP rahastamise erasektori jaoks vähem atraktiivseks ja võivad pärssida majanduslikult elujõulisi projekte; palub EIP-l avaldada kavad piirangute vähendamiseks; kutsub komisjoni ja EIPd üles hindama, kuidas kiirendada EIP toodete ja teenuste turulejõudmise aega ning lihtsustada rahastamisvolitusi ja aruandlusnõudeid, seadmata ohtu auditeerimisstandardeid; palub EIP-l anda aru tõenditest turulünkade kohta ja järeltulemustest ning halduskorra lihtsustamisest, menetlusaegadest ja dokumenteerimiskoormusest, pidades silmas EIP Grupi digitaliseerimise ja turulejõudmise aja algatusi;

Sidususe, kliima, digiülemineku ja keskkonnasäästlikkuse poliitikavaldkonnad

25. rõhutab, et mahupõhine aruandlus mõõdab väljundeid ja mitte tulemusi; kutsub EIPd üles jätkama ja isegi suurendama tulemustele suunatud näitajate kasutamist, nagu ära hoitud CO_2 heitkogused ja erasektoris iga investeeritud euro kohta loodud pikaajalised töökohad; pooldab võrdlusanalüüsi võrreldavate sekkumistega;

26. rõhutab, et kliima- ja kestlikkusaruandlus peab põhinema kontrollitavatel väljunditel ja tulemustel (sealhulgas heitkoguste vähendamine, kerksuse suurendamine ja võimendav mõju), mida toetab sidus portfellimetoodika ja sõltumatu hindamine;

27. võtab teadmiseks EIP Grupi rekordilise ühtekuuluvuspoliitika rahastamise 38,3 miljardi euro ulatuses 2024. aastal, mis moodustab 48 % kogu ELi rahastamisest; kutsub EIPd üles avaldama piirkondade kaupa mõjuandmeid, et võimaldada mõjusat kontrolli;

28. kutsub EIPd üles suurendama oma valdkonnaüleste eesmärkide läbipaistvust, tehes selget vahet ELi õigusaktidega ette nähtud eesmärkidel ja EIP enda algatatud eesmärkidel; nõuab üksikasjalikku läbilõiget sellest, kuidas eri eesmärgid konkureerivad ressursside

pärast; hoiatab, et kattuvate süvalaiendamise sihtmärkide pidev kuhjumine võib viia matemaatiliselt võimatu portfelli koosseisuni; kutsub EIPd üles andma läbipaistvalt aru konkureerivate poliitikaeesmärkide vahelistest kompromissidest; kordab, et süvalaiendamise eesmärkide tegelikku mõju tuleks hinnata; märgib, et võttes arvesse praegust geopoliitilist tausta ja Euroopa ees seisvaid julgeolekuprobleeme, tuleks suurendada kaitse- ja julgeolekuinvesteeringuid, sealhulgas toetust välispiiride kaitse taristule;

29. kutsub EIPd ja EIFi üles toetama investeeringuid küberturvalisusse, järelevalvesse ja digitehnoloogiasse, et muuta Euroopa vastupidavamaks, tugevdades samal ajal olemasolevaid koostöömehhanisme ja kaitstes olulisi teenuseid;

EIP tegevus väljaspool ELi

30. nõuab kindlalt, et väljaspool ELi toimuva laenutegevuse mahu suhtes kohaldataks tugevaid läbipaistvuse, pettusevastase kaitse, sanktsioonide järgimise, inimõiguste ja õigusriigi kaitsemeetmeid ning et selles võetaks arvesse tagasisaatmislepingute alast koostööd ja see oleks jätkuvalt kooskõlas ELi välispoliitika eesmärkidega; nõuab tugevamaid eel- ja järelkontrolle, sealhulgas vahendite lõplike saajate jälgitavust, ning tugevaid korruptsioonivastaseid meetmeid, suuremat või samaväärset läbipaistvust, mõju eelhindamisi ja täielikku avalikku vastutust kõigis EIP tehingutes väljaspool ELi;

31. väljendab heameelt selle üle, et 2024. aastal võeti vastu Ukraina rahastu, mis järgneb EIP algatusele „EL Ukraina heaks“ ja millega luuakse ELi eelarvevahenditel põhinev toetusmehhanism; innustab liikmesriike tagama Ukrainale jätkuvalt kindla toetuse andmine vastavalt tema vajadustele; kutsub EIPd üles tagama oma projektide läbipaistvus ja jälgitavus Ukrainas; rõhutab, kui oluline on tugevdada nende Ukraina ametiasutuste haldus- ja auditisuutlikkust, kellele on usaldatud rahastatavate meetmete rakendamine, seire ja kontroll;

32. märgib, et EIP on alates Venemaa agressioonisõja algusest maksnud Ukrainale hädaabi ja projektitoetusena välja 2,3 miljardit eurot; märgib, et EIP väljamakstud riskipositsioon Ukrainas on peamiselt kaetud ELi välislaenude andmise volituse[4] kohaste ELi tagatistega; rõhutab, et EIP toetus erasektorile on võimaldanud Ukraina pankadel jätkata laenude andmist reaalmajandusele; märgib, et 2024. aasta lõpuks oli EIP andnud Ukrainas asuvatele vastaspooltele

---

[4] 2024. aasta lõpus oli väljamakstud riskipositsioon kokku 3 227,1 miljonit eurot (2023. aasta lõpus 3 144,3 miljonit eurot) ja sellest 3 068,1 miljonit eurot (95 %) on kaetud ELi üldtagatistega, 146,6 miljonit eurot (5 %) on kaetud ELi poliitilise riski tagatistega ja 12,4 miljonit eurot on kaetud riskijagamisvolitustega (2023. aasta lõpus vastavalt 2 962,7 miljonit eurot ehk 94 %; 166,8 miljonit eurot ehk 5 % ja 14,8 miljonit eurot ehk 1 %).

finantstagatisi seoses 500,5 miljoni euro suuruste riskipositsioonidega, mis olid täielikult kaetud ka ELi tagatistega; märgib, et EIP on Ukrainas jätkuvalt kohal ja Kiievi büroo töötajaid on järk-järgult ümber paigutatud; kordab üleskutset EIP-le esitada eelarvepädevatele institutsioonidele ja asjaomastele auditeerimisasutustele korrapäraselt üksikasjalikku ajakohastatud teavet ELi tagatistega kaetud rahaliste vahendite väljamaksmise ja kasutamise kohta;

33. märgib, et 2024. aastal valiti EIP Grupp üheks peamiseks rakenduspartneriks Ukraina rahastu alla kuuluvas Ukraina investeerimisraamistikus, mille raames eraldab EL aastatel 2024–2027 50 miljardit eurot, et rahastada Ukraina riigieelarvet, stimuleerida investeeringuid ja anda tehnilist tuge; märgib, et raamistik koosneb tagatistest ja toetustest Euroopa ja muudele arengut rahastavatele asutustele ning vähemalt 2 miljardit eurot olemasolevast toetusest on ette nähtud selleks, et säiliks EIP laenuandmine avalikule sektorile;

34. tuletab meelde, et EIP on pühendunud pettuste ja korruptsiooni ennetamisele ja ohjamisele EIP Grupi projektide rakendamisel Ukrainas; väljendab heameelt EIP koostöökokkulepete üle Ukraina korruptsioonivastase võitluse asutuste ja uurimisasutustega ning kutsub EIPd üles lisama Euroopa Parlamendile esitatavasse aruandesse teave usaldusväärsuse kaitsemeetmete, pettuseriski leevendamise ja taastemehhanismide kohta Ukrainaga seotud tehingute puhul, tagades samal ajal tegevuse turvalisuse ja konfidentsiaalsuse; kordab üleskutset tagada, et finantsabi kasutamisega kaasneksid mõjusad järelevalvemehhanismid, ning jääb seisukohale, et toetatavate ja abistatavate projektide puhul peaks EIP-l olema võimalik teha alati ja piiranguteta selget järelevalvet kõigi oma väljaspool ELi tehtavate investeeringute üle;

35. võtab teadmiseks EIP Globali strateegilise tegevuskava vastuvõtmise EIP direktorite nõukogus; võtab ühtlasi teadmiseks EIP rolli strateegias „Global Gateway“ ning EIP partnerlused Euroopa tiimi ja ÜRO partneritega, et saavutada kohapeal maksimaalne mõju; kutsub EIPd ja liikmesriike üles tugevdama Euroopa tugipankade ja muude rahvusvaheliste finantsasutuste rolli, et aidata kaasa avaliku ja erasektori investeeringute edasisele võimendamisele; palub EIP-l keskenduda väljaspool ELi ellu viidavates projektides ka väga olulistele avalikele teenustele;

36. tunnistab, et Ukraina kaitseb end Venemaa ebaseadusliku agressiooni eest ja korruptsioonivastaseid pingutusi tuleb teha võimalikult suures ulatuses, võttes samal ajal arvesse neid erakorralisi asjaolusid; rõhutab, et tugevad pettuse- ja korruptsioonivastased meetmed on olulised maksumaksjate usalduse säilitamiseks ja Ukraina jätkuva avaliku sektori toetuse tagamiseks; kutsub EIPd üles tagama, et Ukraina rahastu vahendite suhtes

kohaldatakse rangeid auditistandardeid; on seisukohal, et EIP-l peaks olema piiramatu järelevalve kõigi väljaspool ELi tehtavate investeeringute üle;

37. kutsub EIPd üles tagama kooskõlas ELi finantshuvide kaitset käsitlevate ELi eeskirjadega eelkõige kogu väljaspool ELi toimuva tegevuse osas kõigi lepingute puhul vahendajate, partnerinstitutsioonide ja rakendusüksustega kontrollikojale, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ja Euroopa Prokuratuurile (EPPO) mõjusad juurdepääsuõigused ning võimaluse korral kontrolljälgede kättesaadavuse kuni lõplike vahendite saajate tasandini;

EIP aruandekohustuse struktuur

38. märgib, et EIP Grupi praegune aruandekohustuse tase tuleneb sellest, et EIP tegutseb topeltkorra alusel, mille kohaselt komisjon ja kontrollikoda ning Euroopa Parlament oma otsusega ELi eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta kontrollivad kaudselt ELi eelarvega tagatud tehinguid, samas kui EIP omavahenditest rahastatavad tehingud, mis pärinevad liikmesriikidest – rohkem kui kolm neljandikku EIP tehingutest – jäävad suures osas väljapoole süstemaatilist välisauditit ning riiklikku ja Euroopa parlamentaarset kontrolli; märgib samuti, et EIP suhtes ei kohaldata mingit välist pangandusjärelevalvet, erinevalt Euroopa Keskpangast, mille üle teeb järelevalvet ühtne järelevalvemehhanism;

39. märgib, et EIP-l on tihe sisemine aruandlusstruktuur ja välisaudiitor teeb järelevalvet EIP tehingute ja raamatupidamissüsteemi üle; nõustub, et see struktuur on üldjoontes kooskõlas rahvusvaheliste tavadega; rõhutab, et kuna EIP traditsiooniline roll laieneb koos keerukate rahastamisvahendite ja segatehingute üha sagedasema kasutamisega, seatakse EIP läbipaistvus ja avalikustamine sageli kahtluse alla, EIP eetikaraamistik ei ole optimaalne, aruandlus Euroopa Parlamendile on juhutine, koostöö Euroopa Ombudsmaniga on muutunud ning kontrollikoja roll on piiratud kehtivate eeskirjade ja rakenduskorraga; rõhutab, et EIP peab selle olukorraga tegelemiseks võtma konkreetseid meetmeid kooskõlas Euroopa Parlamendi resolutsioonides esitatud varasemate üleskutsetega ning Euroopa eelarvepädevate institutsioonide ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni väljendatud võimalusega dialoogiks ja koostööks;

40. tuletab meelde kontaktkomitee avalduses CC 1/2025 sisalduvaid järeldusi, milles tehti ametlikult kindlaks kriitilised lüngad EIP avalikus välisauditis; võtab teadmiseks paradoksaalse olukorra, kus EIP volitusi ja ELi eelarvetagatisi laiendatakse, kuid auditivolitused on endiselt piiratud; kutsub EIPd üles kaasama sellesse protsessi aktiivselt riiklikud kõrgeimad auditeerimisasutused, et tagada aruandluskohustus seoses tehingutega, mida kontrollikoda praegu ei

kata, ning tugev vastutus ja järelevalve, sealhulgas teabe korrapärase jagamise kaudu riskivaldkondade kohta ja auditisoovituste järelmeetmete võtmise kaudu; kordab, et aluslepingut on vaja muuta, et anda kontrollikojale tema volituste täitmisel täielik ja piiramatu juurdepääs kõigile EIP tehingutele, et viia demokraatlik vastutus kooskõlla EIP muutuva finantsriskiga;

41. väljendab muret seoses patareide ja akude tootja Northvolt AB pankrotiga, kes esitas 12. märtsil 2025 Rootsis pankrotiavalduse, olles saanud EIP-lt märkimisväärselt suure laenupaketi, mille maht oli veidi üle 942,6 miljoni euro ja mis allkirjastati 2020. aastal osana gigatehase laiendamiseks hangitud laenupõhisest rahastamisest; märgib, et samasugused riskid näivad esinevat sarnaste suuremahuliste ettevõtete puhul, nagu Stegra (H2 Green Steel); nõuab EIP riskihindamiste ja tehingujärgsete hindamiste, sealhulgas finantsriski hindamise ja varajase hoiatamise näitajate piisavuse avalikustamist niipea, kui käimasolevad protsessid seda võimaldavad; nõuab Northvolti juhtumist saadud õppetundide läbivaatamist; kutsub komisjoni ja EIP direktorite nõukogu üles seadma sisse mehhanismid juhtinvesteeringutega seotud süsteemsete riskide varajaseks avastamiseks, et hoida ära sarnaste olukordade kordumine; kutsub EIPd üles avalikustama asjakohaste koondandmete kujul ja konfidentsiaalsusreegleid järgides nende ja muude sarnaste kohustuste riskihindamisprofiilid, sealhulgas juhtimis-, kontsentratsiooni- ja tehnoloogiariskid; kordab üleskutset EIP-le esitada üksikasjad hindamis- ja otsustusprotsessi kohta, mis toimus enne Northvolt ABsse investeerimist, ning selgitada, kuidas selline oluline projekt maksejõuetuks muutus, vaatamata EIP väidetele, et pank teeb piisavat ja pidevat seiret oma rahalise toetuse saajate üle;

42. kutsub EIPd üles kehtestama suurte strateegiliste projektide jaoks tõhustatud stressitestid ja riskikontsentratsiooni piirmäärad ning andma Euroopa Parlamendile aru suure riskiga üksikute laenuvõtjatega seotud koguriskipositsioonist;

43. kutsub EIPd üles süstemaatiliselt hindama hilinenud maksete ja toetusesaajate pankrottide esinemist oma laenuportfellis ja selle kohta avalikult aru andma; rõhutab, et selline hindamine peaks sisaldama algpõhjuste analüüsi, et teha kindlaks, kas maksejõuetus tuleneb ebapiisavast hoolsuskohustusest, välistest vapustustest või süsteemsetest probleemidest projektide valikumeetodites; rõhutab, et läbipaistev aruandlus on oluline, et hinnata kulutõhusust ja säilitada maksumaksjate usaldus;

44. nõuab tungivalt huvide konflikti ennetamise tugevdamist, võttes arvesse hiljutisi pöördukse efekti juhtumeid ja Euroopa Ombudsmani soovitusi; nõuab käitumisjuhendi läbivaatamist, et kehtestada EIP asepresidentidele rangem ooteaeg, anda eetika- ja vastavuskomiteele volitused kehtestada riskimaandamismeetmeid ja kehtestada

selgemad eeskirjad EIP asepresidentide osalemiseks nende päritoluriike käsitlevates otsustes; toonitab hiljuti avaldatud teavet, milles tuuakse välja viis juhtumit alates 2019. aastast, mil EIP otsustusorganite endised liikmed olid väidetavalt segatud pöördukse efekti olukordadesse, sealhulgas juhtum, kus EIP asepresident nimetati sellise üksuse juhatuse liikmeks, millele antud EIP laenu ta oli allkirjastanud; märgib, et ooteaega on pikendatud 24 kuuni; tuletab meelde, et halduskomitee liikmetel palutakse teavitada eetika- ja vastavuskomiteed kõigist tulevaste töösuhete üle peetavatest läbirääkimistest ning taotleda nende heakskiitmist; jagab Euroopa Ombudsmani seisukohta, et EIP eetika- ja vastavuskomitee rolli tuleks tugevdada; tuletab meelde, et leevendavaid meetmeid, nagu vahendite lahushoidmine ja ooteajad, tuleks pidada vaieldamatuks;

45. märgib murega, et EIPst on lekkinud siseauditi dokument, milles märgitakse, et huvide konflikti käsitlevaid sätteid on vaja märkimisväärselt parandada, sealhulgas selliselt, et käsitleda ilmseid ja võimalikke konflikte; rõhutab, et EIP ja EIFi juht- ja auditeerimisorganite huvide deklaratsioonid ei ole kooskõlas teiste mitmepoolsete arengupankade ja Euroopa Keskpanga deklaratsioonidega ning selline olukord tuleb viivitamata heastada; rõhutab, et EIP ja EIFi eetikanormide täitmise organil puudub võim, sõltumatus ja ulatus, ning toonitab riske, mis tulenevad keerukatest aruandlusahelatest, mis paljastavad tundlikke isikuandmeid; nõuab tungivalt, et EIP viiks oma eeskirjad kooskõlla mitmepoolsete organisatsioonide eetikavõrgustikuga ja annaks aru võetud järelmeetmetest;

46. on teadlik, et määrust (EÜ) nr 1049/2001[5] EIP suhtes ametlikult ei kohaldata ja EIP läbipaistvuspoliitika, mis põhineb nn avalikustamise eeldusel, peaks toimima käesolevast määrusest eraldi, kuid olema sellega kooskõlas; kutsub EIPd üles piirama oma läbipaistvuspoliitika 2026. aasta läbivaatamise raames nn avalikustamise eelduse erandeid rangelt vajalike ja põhjendatud juhtudega; kutsub EIPd üles avaldama oma direktorite nõukogu koosolekute üksikasjalikumad protokollid, sealhulgas hääletusprotokollid ja projektipõhised põhjendused, austades samal ajal vajaduse korral põhjendatud konfidentsiaalsust;

47. märgib, et EIP kaebuste lahendamise mehhanismi kaudu on käsitletud järjest rohkem juhtumeid (2024. aastal 113 juhtumit, 2023. aastal 104 juhtumit ja 2022. aastal 97 juhtumit); rõhutab, et kaebuste lahendamise mehhanism on endiselt isealgatuslik vaidluste lahendamise protsess, mis on täielikult integreeritud EIP struktuuri

---

5 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

ega ole seetõttu sõltumatu ning mille tulemused vaadatakse läbi ja kiidetakse heaks samades juhtimisstruktuurides, mida ta peaks kontrollima; märgib, et ametisse nimetamised toimuvad asutusesiseselt ilma välise järelevalveta; peab kahetsusväärseks, et mehhanism ei saada direktorite nõukogule teavet üksikjuhtumitest, vaid koostab ainult kokkuvõtted kaks korda aastas esitatavatesse aruannetesse; kutsub EIPd üles kaebuste lahendamise mehhanismi reformima, et tagada tõeline sõltumatus ja väline vastutus;

48. võtab teadmiseks uurimisosakonna (IG/IN) suurenenud töökoormuse 2024. aastal (244 uut väidet rikkumise kohta, millest 49 edastati OLAFile ja Euroopa EPPO-le); peab kahetsusväärseks, et IG/INi aastaaruandes puudub endiselt piisav teave rahalise suuruse, mõjutatud rahaliste vahendite ja volituste, projektiliikide, leevendusmeetmete ja asjaomaste liikmesriikide kohta; kutsub EIP peainspektorit ja IG/INi juhti taas üles parandama andmete kvaliteeti ja tegema Euroopa Parlamendiga koostööd, et aidata paremini kaasa asjaomaste finantshuvide kaitsele, püüdes saavutada nõuetekohase tasakaalu läbipaistvuse ja konfidentsiaalsuse vahel; rõhutab, et selline aruandlus peaks sisaldama algpõhjuste analüüsi, et teha kindlaks, kas maksejõuetus tuleneb ebapiisavast hoolsuskohustusest, välistest teguritest või süsteemsetest probleemidest projektide valimisel;

49. väljendab heameelt EIP Grupi koostöö üle OLAFi, EPPO ja Europoliga ning võtab teadmiseks, et grupp edastas 2024. aastal OLAFile uurimiseks 29 juhtumit ja EPPO-le 20 juhtumit; väljendab heameelt EIP huvi üle saada juurdepääs komisjoni riskihindamisvahendile ARACHNE; kutsub komisjoni üles sellist juurdepääsu viivitamata hõlbustama, et tugevdada pettuste avastamist ja ennetamist kõigis EIP toimingutes;

50. märgib murega, et EIP autonoomne kõrvalejätmise süsteem ning komisjoni varajase avastamise ja menetlusest kõrvalejätmise süsteem (EDES) ei ole täielikult samaväärsed ega toimi automaatse vastastikkuse alusel; kutsub EIPd üles viima oma kõrvalejätmise poliitika otsustusstandardite, tulemuste ja õiguskaitsevahendite osas täielikult kooskõlla komisjoni varajase avastamise ja menetlusest kõrvalejätmise süsteemiga, sealhulgas kõrvalejätmise otsuste süstemaatilise vastastikuse tunnustamise osas, kui see on õiguslikult võimalik; kordab oma üleskutset EIP Grupile ja komisjonile teha koostööd, et teha kindlaks võimalikud lüngad ja esitada parandusmeetmeid, sealhulgas viia sisse kiirendatud menetlus EIP kõrvalejätmise otsuste jõustamiseks varajase avastamise ja menetlusest kõrvalejätmise süsteemi kaudu;

51. väljendab heameelt EIP sanktsioonide järgimise programmi üle ja nõuab korrapärast aruandlust sanktsioonikontrolli ja meetmetest kõrvalehoidmise vastaste kaitsemeetmete kohta EIP rahastatavates tehingutes; kutsub EIP Gruppi üles parandama finantsvahendajate,

sealhulgas riskikapitalifondide kaudu tehtavate omakapitaliinvesteeringute taustauuringumenetlusi;

52. märgib, et 10. juunil 2024 avaldas EIP oma personalieeskirjade XII lisa „Framework for recognition of trade unions at the European Investment Bank“ (Raamistik ametiühingute tunnustamiseks Euroopa Investeerimispangas); võtab teadmiseks EIP jätkuvad püüdlused seoses töötajate heaolu, sealhulgas vaimse tervise ja võrdsete võimalustega; kutsub EIPd üles tugevdama mitmekesisuse ja kaasamise poliitikat, sealhulgas meetmeid, mis käsitlevad puuetega inimeste kaasamist ja võrdseid võimalusi; tuletab meelde õiglase geograafilise esindatuse ja soolise tasakaalu tähtsust värbamisel ja juhtivatel ametikohtadel, kinnitades samal ajal veel kord, et tulemuspõhine valik peaks olema peamine kriteerium, ning palub EIP-l anda aru geograafilise ja soolise esindatuse kohta kõigil tasanditel;

53. tuletab meelde rikkumisest teatajate kaitse ja tugevate korruptsioonivastaste raamistike tähtsust;

Läbipaistvus, kontroll ja järelevalve

54. tunnistab, et peamised asjakohased auditiülesanded on usaldatud EIP auditikomisjonile; usub, et kvalifitseeritud välisesindajate osalemine auditikomisjoni konkreetsete ülesannete täitmisel võib suurendada auditikomisjoni analüüside objektiivsust;

55. märgib, et läbipaistvus ja juurdepääs teabele on viimastel aastatel paranenud, näiteks on pingutatud, et parandada otsuste tegemise dokumenteerimist, sealhulgas näidates ära nõutava häälteenamuse, kui see on kohaldatav; märgib, et projekti tasandil avalikustamine ja jälgitavus on endiselt ebaühtlane, eriti tehingute puhul, mis hõlmavad finantsvahendajaid ja keerukaid tagatisstruktuure; kutsub EIPd üles viima oma sisenäitajad paremini kooskõlla kogu ELi hõlmavate kestlikkusstandarditega (näiteks kõrvaldades lahknevuse EIP kliimameetmete suhtarvu ja ELi rohevarade suhtarvu näitajate vahel); tuletab meelde, et asjakohane aruandlus on läbipaistvuse vajalik eeltingimus, ning peab kahetsusväärseks, et aruandlus Euroopa Parlamendile tugineb EIP presidendi vabatahtlikule ja ebaregulaarsele osalemisele kas täiskogul istungutel või valdkondliku pädevusega komisjoni koosolekutel;

56. võtab teadmiseks arengut rahastavate asutuste 2025. aasta läbipaistvusindeksi tulemused, mis näitavad, et EIP tulemused on üldiste läbipaistvusnäitajate osas madalamad kui teistel mitmepoolsetel arengupankadel, nagu Maailmapank, Aasia Arengupank ja Aafrika Arengupank; tunnistab siiski EIP märkimisväärseid tugevaid külgi, mis tehti kindlaks 2025. aasta

novembri aruandes „Behind the Billions“ (Miljardite taga)[6], milles nimetatakse EIP avalikustamisega seotud tegevust heaks tavaks, millega tagada oma kliimameetmete rahastamise peaaegu täielik jälgitavus; rõhutab, et EIP peaks nüüd kasutama oma tõendatud juhtpositsiooni andmete katvuse osas, et esitada üksikasjalikud mõjuandmed ja standardmeetodid, mida on vaja tema investeeringute tulemuslikkuse ja kulutõhususe kontrollimiseks;

57. on teadlik, et EIP laenude suhtes ei kehti samad nähtavusega seotud kohustused mis sihttoetuste suhtes; palub EIP-l siiski tagada, et kohaldatavad lepingulised ja õigusraamistikud tagaksid läbipaistvuse kõigi EIP toetusel rahastatavate projektide puhul ning märkida selgelt, et neid rahastatakse liikmesriikide kodanike toetusel, et suurendada üldsuse teadlikkust ELi investeeringute käegakatsutavast kasust ja tugevdada maksumaksjate usaldust avaliku sektori vahendite kasutamise vastu;

58. kordab oma tähelepanekuid selle kohta, kui oluline on täielikult rakendada maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise poliitikat; väljendab heameelt uue maksunõuetest kinnipidamise riski hindamise vahendi katsetamise üle 2024. aastal, et hinnata projektide maksuriske, ning jääb ootama grupiülese rakendamise hindamist 2025. aastal; kordab oma üleskutset EIP-le hoiduda selliste toetusesaajate või finantsvahendajate rahastamisest, kelle puhul on tuvastatud või kellega seoses on suur oht, et nad on seotud maksualaste kuritarvitustega, ning rõhutab, et piiriüleste investeeringute topeltmaksustamine ja keeruline maksukeskkond piiravad investeeringuid;

59. peab kahetsusväärseks EIP viivitust järelmeetmete võtmisel seoses Euroopa Parlamendi 2023. aasta finantstegevuse kontrolli aruandega[7], mis esitati traditsiooniliselt kooskõlas paljudel varasematel aastatel väljakujunenud tavaga; rõhutab, et struktureeritum ja prognoositavam koostöö oleks mõlemale poolele kasulik; on seisukohal, et vastastikuse mõistmise memorandum või institutsioonidevaheline kokkulepe on oluline sellise koostöö alustamiseks teabevahetuse, kuulamiste ja järelmeetmete valdkonnas, millega muudetaks ametlikuks tavad, mis on EIPga enamasti juba kehtestatud; väljendab heameelt EIP väljakuulutatud valmisoleku üle alustada dialoogi, tagamaks, et koostöö põhineb pigem prognoositavatel institutsioonilistel kohustustel kui

---

6 Publish What You Fund, „Behind the Billions: Tracking the missing pieces of MDB climate finance data“, (Miljardite taga: mitmepoolsete arengupankade rahastamisandmete puuduvate osade jälgimine, november 2025).

7 Euroopa Parlamendi 6. mai 2025. aasta resolutsioon Euroopa Investeerimispanga finantstegevuse kontrolli 2023. aasta aruande kohta (ELT C, C/2026/574, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/574/oj).

mitteametlikel kokkulepetel; kordab oma üleskutset see kord kiiresti lõplikult sisse seada; nõuab, et uuritaks täiendavaid viise, kuidas parandada koordineerimist Euroopa Parlamendi, liikmesriikide parlamentide ja kõrgeimate kontrolliasutuste vahel ning tõhustada teabevahetust kodanikuühiskonna ja akadeemiliste ringkondadega, mis edendaks suuremat läbipaistvust;

Järelmeetmed Euroopa Parlamendi soovituste põhjal

60. nõuab tungivalt, et EIP võtaks õigeaegselt järelmeetmeid seoses Euroopa Parlamendi soovitustega ja annaks aru saavutatud tulemustest ning oma prioriteetide ja ELi poliitika rakendamiseks võetud meetmete mõju kohta, eelkõige seoses järgmisega:

    a) EIP investeerimisstrateegia (majanduslik, keskkonnaalane ja sotsiaalne) mõju ning saavutatud tulemused siseturu tasakaalustatud ja stabiilsesse arengusse panustamises ELi huvides;

    b) huvide konfliktide, pettuste, korruptsiooni ja muude võimalike väärkäitumise vormide ennetamiseks ja nende vastu võitlemiseks võetud meetmed;

    c) uued meetmed läbipaistvuse tugevdamiseks;

    d) meetmed, millega tugevdatakse toetust VKEdele ja rahastamiskõlblikele ettevõtjatele ELi poliitika rakendamisel;

o
o o

61. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning palub nõukogul ja EIP direktorite nõukogul korraldada resolutsioonis esitatud Euroopa Parlamendi seisukohtade üle arutelu.